

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen lukuvuonna 2022-2023/Talousarvion 2022 lisämääräraha

Sivistyslautakunta 22.06.2022 § 37

Valmistelija

Ukrainan sodan vuoksi maahamme on tullut tuhansia perusopetusikäisiä lapsia, jotka ovat oikeutettuja perusopetukseen. Heille annetaan valmistavaa opetusta joko valmistavan opetuksen ryhmässä tai inklusiivisesti integroituna perusopetusryhmiin. Pyhännän koulussa maahanmuuttajalapset ovat tähän asti integroitu perusopetusryhmiin. Pyhännän kunnassa ei ole ollut aikaisemmin valmistavan opetuksen ryhmää maahanmuuttajille, koska yksittäisi oppilaita on tullut kuntaan silloin tällöin. Nyt kuitenkin heitä on saapunut tämän kevään aikana viisi, joista yksi on aloittanut opiskelun huhtikuussa integroituna perusopetusryhmään, ja loput aloittavat syksyllä 2022.

Syksyllä aloittaa siis neljä maahanmuuttajataustaista oppilasta lisää ja silloin on tarkoitus koota neljä näistä viidestä ukrainalaisesta samaan valmistavan opetuksen ryhmään. Yksi sijoitetaan integroidusti esiopetuksen ryhmään, jossa on myös kaksi muuta maahanmuuttajataustaista lasta.

Ryhmään tarvitaan valmistavaa opetusta antava opettaja. Pääpaino on suomen kielen ja kulttuurin opiskelussa. Oppilaat ovat myös osittain integroituna taito- ja taideaineiden tunneilla. Riittävän ohjauksen saamiseksi ryhmään tarvitaan myös koulunkäynninohjaaja.

Perusopetuslain 5 §:n nojalla kunta voi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Sen järjestäminen ei kuitenkaan ole velvoittavaa, mutta kaikilla kunnassa asuvilla on oikeus varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää. Opetusta annetaan 6-10 vuotiaille 900 tuntia ja tätä vanhemmille 1000 tuntia. Oppilas voi siirtyä esi- tai perusopetukseen jo ennen valmistavan opetuksen tuntimäärän täyttymistä, mikäli hänellä arvioidaan olevan siihen riittävät valmiudet.

Perusopetuksen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia esi- tai perusopetuksessa opiskeluun. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Opetukseen osallistuminen ei edellytä oleskelulupaa. Keskeistä opetuksessa on oppilaan kehittyvän alkeiskielitaiton kehittäminen sekä valmiuksien antaminen esi- tai perusopetusta varten, perustietoja eri aineista sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetusta voidaan järjestää valmistavan opetuksen luokassa omassa ryhmässä tai muiden perusopetusryhmien yhteydessä.

Valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää, joten oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Opinto-

ohjelmassa määritellään oppilaan oppimisen tavoitteet, opiskeltavat oppiaineet, tuntimäärät ja sisällöt, oppilaan integroiminen esi- ja perusopetuksen opetusryhmiin sekä ohjauksen järjestäminen ja oppilaan mahdollisesti tarvitsemat tukitoimet.

Opetushallitus on antanut 11.5.2015 määräyksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista noudatettavaksi 1.8.2016 lukien. Pyhännän kunnan valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on nyt laadittu.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmä koko ei ylitä 8-10 oppilasta.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen opettajalle ei ole valtakunnallisesti erikseen määriteltä kelpoisuutta, vaan mikä tahansa opettajakelpoisuus on riittävä. Opetuksen järjestäjä voi hakuvaiheessa määritellä, mitä sen tehtävään valittavalta opettajakelpoisuuden lisäksi edellyttää.

Oppilaille olisi tarkoituksenmukaista järjestää valmistavaa opetusta, sillä valmistavassa opetuksessa luodaan pohja koulunkäynnille Suomessa, joten sen avulla voidaan säästyä monelta ongelmalta jatkossa. Valmistavan opetuksen oppilaista opetuksen järjestäjä saa valtionosuuden.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus kytketään vuosittaisen laskentapäivän (20.9.) oppilasmäärän sijasta läsnäolokuukausien määrään. Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 30 kalenteripäiväm pituista ajanjaksoa, jona oppilas on ollut opetuksen järjestäjän oppilaana.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan valmistavassa opetuksessa arvioidun suoritelmäärän perusteella. Valmistavan opetuksen yksikköhinta (vuosina 2020-2022 saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan luvulla 0,186 ja vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella 1,0098. Opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitusta euromäärä, joka saadaan kertomalla valtion talousarvion rajoissa vahvistettu yksikköhinta (1339,45 euroa) läsnäolokuukausien lukumäärällä. Läsnäolokuukausien enimmäismäärä on yhdeksän.

Yhtenäiskoululla henkilöstömenot tulevat ylittymään talousarvioon varatusta. Ylitystä aiheutuu muun muassa maahanmuuttajien valmistavan perusopetuksen opettajan ja ohjaajan palkkaamisesta. 2022 talousarviossa ei ole voitu varautua tällaiseen poikkeukselliseen tilanteeseen, eikä määrärahoja ole varattu tilanteesta johtuen riittävästi henkilöstön palkkaukseen.

Valmistavan opetuksen ryhmässä tarvitaan opettaja ja koulunkäynnin-ohjaaja. Valmistavasta perusopetuksesta maksetaan oppilaskohtaista valtionosuutta, joka näkyy valtionosuuksissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa eikä koulun kustannuspaikalla. Valtionosuus käytännössä kattaa aiheutuvat ylimääräiset kustannukset. Rahoitus kohdentuu varainhoitovuotta seuraavalle vuodelle. Arvioitu lisämäärärahan tarve on määräraikaisten viranhaltijoiden palkkoihin 16.500 euron (opettaja) ja työsuhteisten (ohjaaja) palkkoihin 12.000 euron lisämäärärahalle.

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle 28 500 euron lisämäärärahan myöntämistä (sisältäen sivukulut) perusopetuksen luokkamuotoiseen valmistavaan opetukseen vuoden 2022 talousarvioon sekä varautumisen vuoden 2023 talousarvioon.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 111

Esittelijä	Kunnanjohtaja Ismo Mäkeläinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle 28 500 euron lisämäärärahan myöntämistä sivistyslautakunnan esityksen mukaisesti perusopetuksen luokkamuotoiseen valmistavan opetuksen vuoden 2022 talousarvioon sekä varautumisen vuoden 2023 talousarvioon.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 22.08.2022 § 36
3/02.02.00/2022

Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle 28 500 euron lisämäärärahan myöntämistä sivistyslautakunnan esityksen mukaisesti perusopetuksen luokkamuotoiseen valmistavan opetuksen vuoden 2022 talousarvioon sekä varautumisen vuoden 2023 talousarvioon
Päätös	Hyväksyttiin.

